

Trobada de Seminaris Menors a Barcelona

El Seminari Conciliar de Barcelona va acollir al mes de juliol la Trobada de Seminaristes Menors d'Espanya. Joves d'ESO i Batxillerat. Van visitar alguns dels punts turístics i religiosos més importants de la ciutat com la Sagrada Família, el Camp Nou, el Tibidabo, Montjuïc, la Catedral de Barcelo-

na o la Basílica de Santa Maria del Mar. El Cardenal Lluís Martínez Sistach els va donar la benvinguda. L'Arquebisbe Joan-Enric Vives, President de la Comissió de Seminaris i Universitats de la Conferència Episcopal Espanyola, va compartir amb ells una vetlla de pregària.

GLOSSA

Rosari de matinada

Per circumstàncies relatives a l'edat, una àvia de vuitanta-sis anys va romandre ingressada en un hospital uns quants dies. L'espai diferent a l'habitual, el fet de relacionar-se amb persones noves, el trencament del ritme de vida..., tot plegat, la va trasbalsar. Se sentia una mica perduda, en un primer moment no reconeixia alguns dels familiars propers, preguntava algunes obvietats... Un seu gendre, marit de la filla, es va quedar a fer-li companyia una de les nits. De matinada, va comentar al marit de la filla: «Jo reso el rosari, però ara no el sé portar. Em sap greu.» El gendre s'hi va oferir: «Vol que el resem junts, vostè i jo?» Ella va assentir amb el cap. Uns moments després, el rosari s'esgranava en aquella habitació de l'hospital: «Déu vos salve, Maria, plena sou de Gràcia... Santa Maria, Mare de Déu...» L'àvia no sabia ben bé on era, dubtava de la identitat de cadascú, no podia estructurar la pregària...; els llavis, però, segurs, pronunciaven avemaria rere avemaria. Preguar, el rosari en concret, formava part de la seva vida. El va aprendre de petita, de llavis estimats, i sempre ha estat així. En els moments bons i en els de dificultat. Acte de fe que deixa, sempre, en mans de Déu.

Unes setmanes després, ja recuperada, ho agraià al seu gendre.

Les formes de pietat de la religió popular són una expressió vàlida del sentiment religiós i faciliten i donen sentit a la relació amb Déu. El rosari és pregària a la mare de Déu, repetint la lloança de l'àngel en l'Anunciació, l'avemaria, acompanyada per la pregària del Senyor, el parenostre. «Déu te guard, plena de la gràcia del Senyor! Ell és amb tu» (Lc 1,28). S'adapta a la situació de cada persona i pot esdevenir pregària personal, comunitària, familiar, parroquial... La pregària repetitiva asserena i pot ser, i més en el cas del rosari, creixement en el coneixement de la vida del Crist des de la pregària, en el recorregut meditatiu dels misteris que es contemplen cada dia. Pregària i contemplació.

«Vull recordar els favors del Senyor i cantar-li lloances per tot el que ha fet per nosaltres. Ha revelat la seva gran bondat per Israel, la seva misericòrdia i el seu amor immens» (Js 63,7). L'amor immens de Déu es va manifestar aquell dia a través del gendre, en el rosari, transformant els misteris de dolor en misteris de goig!

Enric Puig Jofra, SJ

PARAULA I VIDA

Mil milions de turistes, mil milions d'oportunitats

El Missatge de la Santa Seu per al Dia del Turisme que celebrarem el proper 27 de setembre assenyalava que el sector turístic, aprofitant les riqueses naturals i culturals, pot promoure la seva conservació o, paradoxalment, la seva destrucció, i convida a **fer del viatge una experiència existencial**. L'any 2012 es va superar la barrera simbòlica de mil milions d'arribades turístiques internacionals. I les previsions estimen que al 2030 s'arribarà al nou objectiu de dos mil milions. I se'ns proposa un lema, «Mil milions de turistes, mil milions d'oportunitats», ja que cada viatge, cada jorn de vacances, és una nova oportunitat.

Avui ha canviat la manera de desplaçar-se i, en conseqüència, també l'experiència del viatge. Qui es trasllada a un país o una zona diferent del seu lloc habitual, ho fa amb el desig, conscient o inconscient, de despertar la part més recòndita de si mateix, a través de la trobada, el compartir i l'intercanvi. S'ha debilitat el concepte clàssic de «turista» i s'ha enfortit el de «viatger», és a dir, aquell que no es limita a visitar un lloc, sinó que, d'alguna manera, se'n converteix en part integrant. Ha nascut «el ciutadà del món». Ja no veure sinó pertànyer, no tafanejar sinó viure, ja no analitzar sinó unir-se. El Papa Francesc ens convida a apropar-nos a la natura a la seva última encíclica *Laudato si'* amb «obertura a l'estupor i a la meravella», parlant «el llenguatge de la fraternitat i de la bellesa en la nostra relació amb el món». Aquest és l'acostament correcte que cal adoptar també davant els llocs i els pobles que visitem. Aquest és el miler de milions d'oportunitats.

El negoci turístic ha de ser amb i per a les persones, invertint en els individus i en la sostenibilitat. I ha d'obrir les seves fronteres a l'acollida de qui arriba d'altres llocs, mogut per una set de coneixement. És una oportunitat única per a l'enriquiment recíproc i el creixement comú. Oferir hospitalitat permet fer fructificar les potencialitats ambientals, socials i culturals, crear nous llocs de treball, desenvolupar la pròpia identitat i valoritzar el territori. La globalització del turisme també condueix al naixement d'un sentit cívic individual i col·lectiu. Redescobrir l'autenticitat de la trobada amb l'altre, i l'economia del compartir, poden teixir una xarxa a través de la qual augmentin una humanitat i una fraternitat capaços de generar un intercanvi equitatiu de béns i serveis.

El turisme representa també una gran oportunitat per a la missió evangelitzadora de l'Església. Ha d'acompanyar els catòlics amb propostes litúrgiques i formatives, i ha d'il·luminar a qui, en l'experiència del viatge, obre el seu cor i s'interroga, realitzant així un veritable primer anunci de l'Evangeli. Una Església que surti i es faci propera als viatgers pot oferir una resposta adequada i personalitzada a la seva recerca interior, fent possible així una trobada més autèntica amb Déu. Tasca de l'Església és també educar a viure el temps lliure. El Sant Pare ens recorda que «l'esperitualitat cristiana incorpora el valor del descans i de la festa. Estem cridats a incloure en el nostre obrar una dimensió receptiva i gratuïta, que és una cosa diferent d'un mer no fer res». El sector turístic també pot ser una oportunitat, és més, mil milions d'oportunitats, per a construir camins de pau. La trobada, l'intercanvi i el compartir afavoreixen l'harmonia, la concòrdia, la reconciliació i la pau.

† Joan-Enric Vives
Arquebisbe d'Urgell

ENTREVISTA

JOAQUIM MESEGUER

Sant Agustí,
el liturgista

El 37è Curs de Litúrgia d'Estiu, organitzat pel Centre de Pastoral Litúrgica i l'Institut Superior de Litúrgia de Barcelona del 6 al 10 de juliol a Montserrat, va tractar sobre «La presidència litúrgica». Mn. Joaquim Meseguer, doctor en teologia i arxiprest de Rubí, va impartir la ponència «Sant Agustí: un model de celebrant litúrgic.»

Per què sant Agustí és un exemple de celebrant litúrgic?

Sant Agustí, aplicant el mestratge que va veure en sant Ambròs durant la seva estada a Milà i fent també les seves pròpies aportacions, va renovar la vida cristiana al nord d'Àfrica al final del s. iv i començament del v, en una època molt convulsa i interessant alhora. En la seva manera de ser i d'actuar va mostrar com tenia interioritzat que la litúrgia és la regla de la fe. Agustí celebrava molt bé i es preocupava d'alimentar espiritualment els seus fidels d'Hipona.

Els Pares de l'Església ja eren bons liturgistes?

Anar a les arrels i aprofundir en els orígens és una condició indispensable per a la renovació de la vida cristiana, de la qual, com diu el Vaticà II, la litúrgia n'és font i cimal. Sorpren molt descobrir l'actualitat de l'ensenyament i del testimoni dels Pares de l'Església, en els quals podem veure un missatge que se'ns fa contemporani. Pel que fa a la celebració de la litúrgia, els Pares eren molt curosos i encara avui són un referent insuperable de celebrants i mestres de vida espiritual a través de la litúrgia.

Per tant...

Podem dir que els Pares de l'Església eren bons liturgistes, de la mateixa manera que eren bons teòlegs i bons mestres d'espiritualitat i de vida cristiana.

Òscar Bardají i Martín

PREGÀRIES DE LA M. TERESA

Per la pau
entre els pobles
del món

per difondre la pau sobre aquesta terra.

Dóna als poderosos un cor net, ple d'amor envers totes les persones.

Fes que escoltin la teva Paraula d'amor, a fi de poder realitzar la teva pau mitjançant el seu treball i les seves vides.

Amén.

Mare Teresa de Calcuta

SER PADRES

Los abuelos
no se divorcian
de sus nietos

Los abuelos tienen cosas importantes que aportar en las delicadas circunstancias de la separación de un matrimonio. Pueden, por ejemplo, ayudar al nieto a asumir el hecho de la separación o el divorcio de sus padres.

Miles de abuelos lloran la ausencia de sus nietos tanto como la de los hijos (los padres) cuando se desencadena una separación. En muchos de estos casos, en los que estallan graves enfrentamientos en la pareja, a los abuelos se les prohíbe ver a los nietos y sufren en silencio un conflicto que no han buscado, pero que les da de lleno en el corazón. Y ellos, obviamente, exigen el derecho de seguir siendo abuelos.

Quiero puntualizar que en mi experiencia profesional en numerosos casos de separación, incluso cuando ha sido muy traumática y contenciosa, cuando los abuelos han sabido mantenerse al margen de las trifulcas conyugales de sus hijos y han seguido manteniendo el contacto afectuoso con sus nietos, luego, en la etapa de postseparación, sus hijos (los padres) reconocen su solvencia y les dan luz verde para continuar ejerciendo plenamente como abuelos.

«Los abuelos somos como la rueda de cambio de los coches. Estamos detrás, en el maletero, pero siempre a punto, con los neumáticos bien hinchados para poder actuar cuando se nos requiera» (ocurrente intervención de una abuela en el coloquio de una conferencia que impartí en la presentación del libro *Queridos abuelos*). Aunque en numerosas ocasiones las cosas no van así de bien.

Dr. Paulino Castells

(Crecer con padres separados, Plataforma Editorial)

LEX ORANDI, LEX CREDENDI

El fruit de l'Esperit
és la pau

Quan Jesús Ressuscitat es fa present enmig dels apòstols esporuguits, els diu: «Pau a vosaltres» i alena l'Esperit Sant. A ells que l'havien traït, que l'havien abandonat. Cap retret, cap sermó, cap consell moral per ser més bons..., sinó un devessall de pau del cel gratuïta, que no depèn dels nostres mèrits sinó que és un do, un regal immerescut: «Rebeu l'Esperit Sant». Aquest és l'Esperit de Jesús! Sintnitzar amb ell vol dir no tenir en compte el mal que m'ha fet l'altre; tornar bé sobreabundant per mal.

El contrari de la pau és: neguit, angoixa, torbació, que normalment vénen del ressentiment, la susceptibilitat i el desig de venjança. L'amor als enemics és font de pau i criteri de discerniment per saber si estem en l'Esperit de Jesús. Qui no estima l'enemic no té l'Esperit del Senyor. I, com deia sant Francesc, «estima verament el seu enemic, el qui no es dol (internament) de la injustícia que li fa». I, d'altra banda, «un sol pensament d'orgull foragita la pau de la meua ànima, i un sol pensament d'humilitat me la retorna» (Silvà del Mont Athos).

La pau, aquella suavitat interna que em fa dolç i mansuet, és un do de l'Esperit que es conrea amb les actituds de Jesús.

Fra Josep Manuel Vallejo, caputxí

LECTURES MISSA DIÀRIA

I SANTORAL

Accés al Breviari

3. ■ **Dilluns (litúrgia hores: 2a setm.)** [Nm 11,4b-15 / Sl 80 / Mt 14,13-21]. Sant Gustau, bisbe; santa Lídia, de Tiatira, deixebra de Pau a Filipis (s. i); beata Joana d'Àza, mare de Domènec de Guzman; santa Cira, vg.
4. □ **Dimarts** [Nm 12,1-13 / Sl 50 / Mt 14,22-36]. Sant Joan-Maria Vianney (1786-1849), prev., rector d'Ars (bisbat de Belley), patró dels rectors de parròquia. Santa Perpètua, mare de família romana mr.
5. ■ **Dimecres** [Nm 13,2-3a.26-14,1.26-30.34-35 / Sl 105 / Mt 15,21-28]. Mare de Déu de les Neus, i altres advocacions: Àfrica, Blanca, Eivissa, Remei... Sant Osvald, rei anglès; santa Afra, mr.
6. □ **Dijous** [Dn 7,9-10.13-14 (o bé: 2Pe 1,16-19) / Sl 96 / Mc 9,2-10]. Transfiguració del Senyor, popularment: el Salvador, situada per tradició al mont Tabor (s. iv). Sant Just i sant Pastor, noiets germans mrs. d'Alcalà d'Henares; sant Hormisdes, papa (514-523).
7. ■ **Divendres** [Dt 4,32-40 / Sl 76 / Mt 16,24-28]. Sant Sixt II, papa (grec, 257-258), i els seus quatre diaques, mrs.; sant Gaietà (*Cayetano*, Vicenza 1480 - Nàpols 1547), prev., fund. Teatins (CR, 1524); sant Albert Tràpani o de Sicília, prev. carmelità.
8. □ **Dissabte** [Dt 6,4-13 / Sl 17 / Mt 17,14-20]. Sant Domènec (Domingo) de Guzmán (†1221), prev. d'Osma, fund. dominicans (OP) a Tolosa de Llenguadoc (1215) per combatre els albigeos. Sants Ciríac, Llarg i Esmaragde, mrs. a Roma (s. iv).
9. ■ **† Diumenge vinent, XIX de durant l'any (lit. hores: 3a setm.)** [1Re 19,4-8 / Sl 33 / Ef 4,30-5,2 / Jn 6,41-51]. Santa Teresa-Beneta de la Creu (Edith Stein), mr. carmelitana, copatrona d'Europa. Sant Domicià, bisbe; sant Romà, mr. (s. iii); sant Esteve, bisbe i mr.; santa Càndida Maria Cipitria Barriola, fund. Filles de Jesús.

DIUMENGE XVIII DE DURANT L'ANY

▶ Lectura del llibre de l'Èxode (Ex 16,2-4.12-15)

En aquells dies, tota la comunitat del poble d'Israel murmurà en el desert contra Moisès i Aharon. El poble d'Israel els deia: «Tant de bo la mà del Senyor ens hagués fet morir tots al país d'Egipte, quan encara sèiem al voltant de les olles de carn i menjàvem tant de pa com volíem. Ens heu fet sortir cap aquest desert perquè tot aquest poble mori de fam». El Senyor digué a Moisès: «Mira, jo us faré ploure pa del cel. Que tothom surti cada dia a recollir-ne, però només el que necessiten per a aquell dia. Vull veure si compleixen o no el que jo els mano. He sentit aquestes murmuracions del poble d'Israel. Digue'ls, doncs: Aquest vespre menjareu carn, demà al matí tant de pa com voldreu, i sabreu que jo, el Senyor, sóc el vostre Déu». Aquell vespre, doncs, arribà un vol de guatilles que cobrí el campament, i l'endemà al matí, tot el campament era ple de rosada. Quan la rosada s'esvaï, quedà per tot el desert una cosa granulada, fina com la capa de gebre que cobreix la terra. Els israelites, en veure-ho, es deien l'un a l'altre: «Manhu», que vol dir, «¿Què és això?». Perquè no sabien què era. Moisès els digué: «Això és el pa que el Senyor us dóna per aliment.»

▶ Salm responsorial (77)

R. *El Senyor els donà el seu blat celestial.*

El que vam sentir i aprendre, / el que els pares ens van contar, / no podem amagar-ho als nostres fills, / i que ells ho contin als qui vindran. / Són les gestes glorioses del Senyor. R.

Ell donà ordres als núvols / i obrí els batents del cel, / perquè plo-gués l'aliment del manà, / el do del seu blat celestial. R.

I els homes van menjar el pa dels àngels, / les provisions abundants que els enviava. / Els introduí al seu clos sagrat, / a la muntanya que el seu braç es conquerí. R.

▶ Lectura de la carta de sant Pau als cristians d'Efes (Ef 4,17.20-24)

Germans, us dic, i insisteixo en el Senyor, que no visqueu més com viuen els pagans. Es guien per criteris que no valen. Però el Crist, tal com vosaltres heu après no és res de tot això. ¿No us l'han predicat tal com és? ¿No us han ensenyat la veritat sobre Jesús? Doncs, deixeu la vostra antiga manera de viure. Des-pulleu-vos d'aquesta naturalesa envellida; els designis que la sedueixen la porten a la seva destrucció. Que es renovi el vostre esperit i tota la vostra manera de pensar! Revestiu-vos d'aquesta nova naturalesa que Déu ha creat a imatge seva: porteu una vida justa, bona i santa de veritat.

▶ Lectura de l'evangeli segons sant Joan (Jn 6,24-35)

En aquell temps, quan la gent veié que Jesús no era allà i els seus deixebles tampoc, pujà a les barques i anà a buscar Jesús a Cafar-Naüm. Quan el trobaren, estranyats que fos a l'altra riba, li preguntaren: «Mestre, ¿quan hi heu vingut aquí?» Jesús els respongué: «Us ho dic amb tota veritat: Vosaltres no em busqueu pels senyals prodigiosos que heu vist, sinó perquè heu menjat tant de pa com heu volgut. No heu de treballar per un menjar que es fa malbé, sinó pel menjar que es conserva sempre i dóna la vida eterna. Aquest menjar us el donarà el Fill de l'home: ell és el qui Déu, el Pare, ha marcat amb el seu segell personal». Ells li preguntaren: «¿Què hem de fer per obrar com Déu vol?» Jesús els respongué: «L'obra que Déu vol és que cregueu en aquell que ell ha enviat». Li contestaren: «¿Quin senyal visible ens podeu donar, que ens convenci? ¿Quines obres feu? Els nostres pares van menjar el manà en el desert, tal com diu l'Escriptura: "Els donà el seu blat celestial"». Jesús els respongué: «Moisès no us va donar pas el blat celestial, però el meu Pare sí que us dóna el pa que és realment del cel, perquè el pa de Déu és el que baixa del cel per donar vida al món». Li diuen: «Senyor, doneu-nos sempre aquest pa». Jesús els diu: «Jo sóc el pa que dóna la vida: els qui vénen a mi no passaran fam, els qui creuen en mi no tindran mai set.»

▶ Lectura del libro del Éxodo (Ex 16,2-4.12-15)

En aquellos días, la comunidad de los israelitas protestó contra Moisés y Aarón en el desierto, diciendo: «¡Ojalá hubiéramos muerto a manos del Señor en Egipto, cuando nos sentábamos junto a la olla de carne y comíamos pan hasta hartarnos! Nos habéis sacado a este desierto para matar de hambre a toda esta comunidad.»

El Señor dijo a Moisés: «Yo haré llover pan del cielo: que el pueblo salga a recoger la ración de cada día; lo pondré a prueba a ver si guarda mi ley o no. He oído las murmuraciones de los israelitas. Diles: "Hacia el crepúsculo comeréis carne, por la mañana os saciaréis de pan; para que sepáis que yo soy el Señor, vuestro Dios."»

Por la tarde, una banda de codornices cubrió todo el campamento; por la mañana, había una capa de rocío alrededor de él. Cuando se evaporó la capa de rocío, apareció en la superficie del desierto un polvo fino, parecido a la escarcha. Al verlo, los israelitas dijeron: «¿Qué es esto?» Pues no sabían lo que era. Moisés les dijo: «Es el pan que el Señor os da de comer.»

▶ Salmo responsorial (77)

R. *El Señor les dio un trigo celeste.*

Lo que oímos y aprendimos, / lo que nuestros padres nos conta-ron, / lo contaremos a la futura generación: / las alabanzas del Señor, su poder. R.

Dio orden a las altas nubes, / abrió las compuertas del cielo: / hizo llover sobre ellos maná, / les dio un trigo celeste. R.

Y el hombre comió pan de ángeles, / les mandó provisiones has-ta la hartura. / Los hizo entrar por las santas fronteras, / hasta el monte que su diestra había adquirido. R.

▶ Lectura de la carta del apóstol san Pablo a los Efesios (Ef 4,17.20-24)

Hermanos: Esto es lo que digo y aseguro en el Señor: que no andéis ya, como en el caso de los gentiles, que andan en la vaciedad de sus criterios. Vosotros, en cambio, no es así como habéis aprendido a Cristo, si es que es él a quien habéis oído y en él fuisteis adoctrinados, tal como es la verdad en Cristo Jesús. Cristo os ha enseñado a abandonar el anterior modo de vivir, el hombre viejo corrompido por deseos de placer, a renovaros en la mente y en el espíritu. Dejad que el Espíritu renueve vuestra mentalidad y vestíos de la nueva condición humana, creada a imagen de Dios: justicia y santidad verdaderas.

▶ Lectura del santo evangelio según san Juan (Jn 6,24-35)

En aquel tiempo, cuando la gente vio que ni Jesús ni sus discípulos estaban allí, se embarcaron y fueron a Cafarnaún en busca de Jesús. Al encontrarlo en la otra orilla del lago, le preguntaron: «Maestro, ¿cuándo has venido aquí?» Jesús contestó: «Os lo aseguro: me buscáis no porque habéis visto signos, sino porque comisteis pan hasta saciaros. Trabajad no por el alimento que perece, sino por el alimento que perdura para la vida eterna, el que os dará el Hijo del hombre; pues a éste lo ha sellado el Padre, Dios.» Ellos le preguntaron: «Y, ¿qué obras tenemos que hacer para trabajar en lo que Dios quiere?» Respondió Jesús: «La obra que Dios quiere es ésta: que creáis en el que él ha enviado.» Le replicaron: «¿Y qué signo vemos que haces tú, para que creamos en ti? ¿Cuál es tu obra? Nuestros padres comieron el maná en el desierto, como está escrito: "Les dio a comer pan del cielo."» Jesús les replicó: «Os aseguro que no fue Moisés quien os dio pan del cielo, sino que es mi Padre el que os da el verdadero pan del cielo. Porque el pan de Dios es el que baja del cielo y da vida al mundo.» Entonces le dijeron: «Señor, danos siempre de este pan.» Jesús les contestó: «Yo soy el pan de vida. El que viene a mí no pasará hambre, y el que cree en mí nunca pasará sed.»

Rostre de Crist en la Santa Cena.
Fragment d'una pintura,
obra de José Vela Zanetti

COMENTARI

Mai més no passar fam

La propaganda ens diu cada dia què hem de comprar per estar *al dia*, però no ens diu res del que ens cal per ser persones humanes. L'home modern ja no és l'ésser humà tal com Déu el va pensar. Els emperadors romans sabien com acontentar la gentada a base de *pa i circ*. Jesús ens demana més que això, els miracles o signes prodigiosos: tant de bo us esforcéssiu per aconseguir «el menjar que es conserva sempre i dóna la vida eterna!»

Un cop associada la fam terrena, resta encara per associar l'anhel per una vida més fonda i plena. Allò que és terrenal és imatge i semblança, com el manà en el desert. Jesús és el veritable pa de la vida:

anar cap a ell, creure en ell, què significa sinó trobar-hi l'aliment per a l'ànima, la beguda per a l'home interior? No patir mai més fam ni set en el desert d'aquest món...

En l'evangeli d'avui, Jesús s'adreça a la gent que el seguia perquè havia vist el miracle de la multiplicació dels pans i els peixos. A aquesta gentada, Jesús els fa veure que ells han vist el miracle, però que no han entès el gest que ell acaba de fer: «Vosaltres no em busqueu pels senyals prodigiosos que heu vist, sinó perquè heu menjat tant de pa com heu volgut». També aquesta gent té la temptació de confondre la religió amb una manera còmoda de resoldre els problemes de cada dia. Jesús mira d'adreçar els seus oients cap a un menjar que «es conserva sempre i dóna la vida eterna». Ho fa contraposant que els

israelites han menjat al desert el veritable menjar que dóna la vida al món: «Jo sóc el pa que dóna la vida: els qui vénen amb mi mai no passaran fam; els qui creuen en mi no tindran mai set.»

El Senyor atreu l'atenció dels seus oients des del pa de cada dia cap a la seva persona, la seva paraula, el seu ensenyament. Jesús es revela com el «pa de la vida»: és el Crist mateix com a Paraula i Eucaristia; és el do de Déu que satisfà de manera plena les exigències vitals de l'ésser humà representades pel menjar i el beure. La fe és do i adhesió, resposta a la persona de Crist ressuscitat. «Participant realment del Cos del Senyor en la fracció del pa eucarístic, som elevats a la intercomunicació amb ell i entre nosaltres» (*Lumen Gentium*, 7).

Ignasi Ricart, claretià

La formació de laics a Urgell, una experiència reeixida

Quan el passat 13 de juny es va clausurar a la Casa d'Espiritualitat del Sant Crist de Balaguer el curs 2014-2015 de l'Escola Diocesana de Formació Permanent (EDFP) del Bisbat d'Urgell, les cares reflectien el goig d'haver-hi participat. Presidí l'acte de clausura l'Arquebisbe Joan-Enric acompanyat del Vicari de Pastoral i Director de l'EDFP, Mn. Antoni Elvira.

L'Escola Diocesana de Formació Permanent del Bisbat aplega quinzenalment i de forma fidel a la Casa d'Espiritualitat del Sant Crist de Balaguer una quarantena de participants en els dos cursos que s'ofereixen: el Curs Bàsic, centrat enguany en l'Antic Testament, i el Curs d'Aprofundiment que enguany ha versat sobre l'Espiritualitat cristiana, analitzant els diferents moviments espirituals que conformen la tradició catòlica.

«Els alumnes que han participat a l'EDFP al llarg d'aquests quatre cursos han valorat molt positivament que la nostra diòcesi d'Urgell els ofereixi un espai formatiu de manera continuada. El desig i la necessitat de conèixer millor la seva fe, tant a nivell de continguts com a nivell celebratiu, ha portat a molts d'ells a participar-hi activament i des del primer curs». Mn. Antoni Elvira, el responsable de la coordinació de l'Escola de Formació d'Adults, es mostrà satisfet dels resultats aconseguits

en aquesta experiència que ara ja ha superat els primers cursos i que s'ha fet gran. Segurament, aquesta és una aposta de la diòcesi a nivell de formació que ha quallat entre els laics més compromesos.

Al tancament del curs, després del lliurament dels diplomes i els certificats d'assistència per part de l'Arquebisbe es va dur a terme la revisió del què ha significat: «l'EDFP permet conèixer i conèixer altres persones que provenen de moltes parròquies del bis-

bat. El fet de trobar-se cada quinze dies compartint la pregària, la reflexió sobre algunes temàtiques, celebrar l'Eucaristia, etc. comporta anar establint uns nous vincles de coneixences i d'amistats molt gratificant», explica Mn. Elvira. Entre el més reeixits: els recessos d'Advent i de Setmana Santa-Pasqua...

Acadèmicament

Els alumnes que han participat en els tres cursos del Curs Bàsic de l'EDFP troben molt interessant tota la temàtica referent a la Bíblia. S'ofereix una introducció a l'Antic i al Nou Testament, i per a molts d'ells ha estat l'oportunitat per entrar en el món bíblic. Han pogut adquirir algunes claus necessàries per interpretar bé la Paraula de Déu i sobretot per a continuar llegint i meditant els seus textos. Malgrat les limitacions de temps a l'hora de treballar cada temàtica, cada alumne s'ha vist esperonat a treballar per compte propi aquella temàtica que li ha semblat més útil i això fa pensar en els organitzadors de mantenir el ritme actual de

dues classes en cada sessió cada quinze dies, per tal de mantenir continuïtat en el treball.

Moment intens

L'Arquebisbe Joan-Enric animà els participants el dia de la cloenda a valorar l'EDFP com un moment intens de formació en les seves vides i a agrair el que els professors els hi han anat ensenyant al llarg d'aquest curs que cloïa, i va demanar als alumnes de l'Escola que comunicessin l'alegria i l'experiència viscuda a l'EDFP a altres. Com recorda Mn. Elvira: «Tota persona que vulgui aprofundir o conèixer millor la fe cristiana en totes les seves dimensions pot participar en l'escola, que es duu a terme al Sant Crist de Balaguer». «No es tracta d'una escola de teologia, ni tampoc està pensada per obtenir, en principi, una titulació acadèmica. L'EDFP vol oferir un espai per a tot cristià on pugui trobar-se amb altres cristians i poder adquirir, com a adult, una formació bàsica que l'ajudi a viure, celebrar i entendre millor els continguts de la seva fe.»

LA PLETA

Vers un ecologia integral. Postil·les a *Laudato si'* (1)

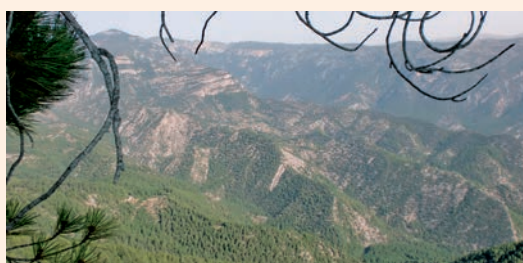
Iniciem una sèrie de Postil·les sobre l'encíclica del Papa Francesc *Laudato si'* a càrrec del **Dr. Francesc Torralba**, Director de la Càtedra de Pensament Cristià del Bisbat d'Urgell i Professor de la Universitat Ramon Llull. Durant l'estiu pot ser un bon moment per aprofundir i assimilar el document que el Papa Francesc ens ha regalat.

El 18 de juny del 2015 es va presentar públicament la segona encíclica del Papa Francesc. La primera, *Lumen fidei*, va ser escrita, pràcticament en la seva totalitat, pel Papa emèrit Benet XVI, però el Papa Francesc va assumir-la com a pròpia i la va acabar. Entre aquestes dues encíclics, ens ha regalat l'exhortació apostòlica, *Evangelii Gaudium*, que ha tingut un gran ressò.

Aquesta encíclica que ara em dispo a analitzar i a comentar en una sèrie d'articles breus, és la primera, en el conjunt de la història de la doctrina social de l'Església, des de Lleó XIII fins al present, que es dedica monogràficament a la qüestió ecològica i la primera que té com a destinatari qualsevol habitant del planeta.

Escriu el Papa Francesc: «Si bé aquesta encíclica s'obre a un diàleg amb tothom, per tal de buscar junts camins d'alliberament, vull mostrar des del començament com les conviccions de la fe ofereixen als cristians, i en part també als altres creients, grans motivacions per a la cura de la natura i dels germans i germanes més fràgils» (66).

Es pot, doncs, dir que som davant d'una encíclica global, amb un missatge global, que neix de

les conviccions cristianes, però que té vocació universal.

Una primera idea força que es pot identificar en aquesta encíclica és la defensa d'una **ecologia integral**, que transcendeixi la visió unilateral o unidimensional de l'ecologia. Generalment, en l'imaginari col·lectiu, s'associa ecologia a la defensa dels éssers vius, però s'exclou l'ésser humà, com si no formés part de la lògica del que és viu, per emprar la bonica expressió de François Jacob (*la logique du vivant*).

El Papa Francesc ens exhorta a pensar una ecologia integral que inclogui qualsevol ésser, animat o inanimat, racional o irracional, perquè la defensa de la bellesa, de la bondat i de la integritat de tot el que és, és una exigència que deriva de la concepció de la creació com a do Déu. Tot el que és, ha de ser estimat, custodiat i vetllat, per bé que la creació és un tot jeràrquic, fet d'éssers que tenen graus de perfecció diferent.

«Una ecologia integral —diu Jorge Mario Bergoglio— requereix obertura envers categories que

transcendeixen el llenguatge de les matemàtiques o de la biologia, i ens connecten amb l'essència del que és humà» (11).

Una ecologia integral inclou l'ecologia verda, però també l'ecologia humana. Cal vetllar i respectar tota forma de vida, però també tota forma de vida humana i crear les condicions socials i econòmiques oportunes perquè tot ésser humà, independentment del seu origen i condició, pugui viure dignament sobre el planeta. La qüestió social no és aliena a la qüestió ecològica, sinó que forma part del mateix problema.

La desigualtat i l'explotació entre els éssers humans que habiten el planeta no ens pot ser indiferents, si aspirem a viure harmònicament en l'única casa que ens ha estat donada: la terra. Diu: «No sol haver-hi consciència clara dels problemes que afecten particularment els exclosos. (...) Un veritable plantejament ecològic es converteix sempre en un plantejament social, que ha d'integrar la justícia en les discussions sobre l'ambient, per tal d'escoltar tant el clamor de la terra com el clamor dels pobres» (49).

La font d'inspiració del títol i del missatge d'aquesta segona encíclica de Jorge Mario Bergoglio és el *Càntic de les criatures* de Sant Francesc d'Assís, el patró dels ecologistes. Parteix de la seva visió de la pobresa i de l'austeritat per plantejar una nova forma d'existència que sigui sostenible, més equilibrada, més atenta a la vulnerabilitat de l'entorn.

Francesc Torralba
Doctor en Teologia